

Zápis ze setkání u „kulatého stolu“ v rámci komunitního plánování sociálních služeb na Nýřansku

Pracovní skupina: Senioři a osoby se zdravotním postižením

Datum, čas: 3. 11. 2021, 10:00 – 12:00

Místo konání: Dům EXODUS, U Zvonu 51, Třemošná

Přítomni:

Bláhová Anna (MÚ Nýřany – OSVZ)

Boháček Jiří (HEWER, z.s.)

Čechová Jitka (Diakonie Západ – Jubilata pro osoby potřebující péči)

Hamariová Juliana (15. přední hlídka Royal Rangers M. Lázně)

Hůrková Anna (MÚ Všeruby – soc. prac.)

Křížová Barbora (MÚ Třemošná – soc. prac.)

Kuncová Karolína (DOMOV – plzeňská hospicová péče, z.ú.)

Mentlíková Miroslava (MÚ Nýřany)

Pinterová Markéta (Diakonie Západ)

Půtová Marcela (CPOS Město Touškov – Touškovsko)

Švábová Dominika (CPOS Město Touškov – Vejprnicko))

Uhlová Věra (HEWER, z.s.)

Vodrážková Ivana (OSVZ MÚ Nýřany – vedoucí odboru)

Hrečínová Prodanová Marie (CpKP ZČ)

Šišpela Eduard (CpKP ZČ)

Omluveni: Suchna Jan (15. přední hlídka Royal Rangers M. Lázně), Šimlová Eva (PS Horní Bříza), Špánková Jitka (SETI GROUP, s.r.o.), Štveráková Pavlína (MÚ Touškov)

Program setkání:

Rozvoj terénních služeb sociální péče pro seniory a osoby se zdravotním postižením:

1. Pojmenování aktuálních problémů, se kterými se terénní služby sociální péče a sociální pracovníci POÚ v souvislosti s poptávkou po uvedených službách potýkají.
2. Zmapování potenciálu poskytovatelů sociálních služeb a jejich plánů na rozvoj za účelem zajištění jejich dostupnosti pro obyvatele území SO OPRP Nýřany.
3. Podpora spolupráce mezi poskytovateli sociálních služeb a pracovníky POÚ.
4. Informace k průzkumům potřeb osob se sníženou soběstačností a neformálních pečovatelských v regionu.
5. Diskuse a plánování dalšího setkání.

V úvodu setkání byli všichni přítomní přivítáni a informováni o průběhu setkání v souladu s platným protiepidemiologickým opatřením a nařízením vlády. Účastníci následně vzájemně představili sebe a službu, kterou zastupují.

- Miroslav Svoboda představil zařízení EXODUS v Třemošné – víceúčelové zařízení s poskytováním sociálních služeb - odlehčovací služba (ambulantní), sociální rehabilitace (ambulantní a pobytová – forma týdenních pobytů), centrum denních služeb (keramická a digitalizační dílna). Byla představena také sociálně terapeutická dílna s obchodem v Plzni.

- CpKP představilo program setkání a informovalo o průběhu realizovaných průzkumů potřeb v regionu (potřeby neformálních pečujících a potřeby osob se sníženou soběstačností v obcích, kde není dostupná pečovatelská služba). Byly také připomenuty cíle KPSS (mapování situace, tvorba místního partnerství, definování nedostatků, zvýšení informovanosti, praktické dopady v rozvoji služeb již při plánování). Dále bylo zmíněno, že v rámci aktivity informovanost projektu KPSS je stále otevřená možnost tvorby a distribuce letáků či plakátů na různá témata – možnost tipovat, na jakou CS a s jakými informacemi leták tvořit.

Ad 1. Pojmenování aktuálních problémů, se kterými se terénní služby sociální péče a sociální pracovníci POÚ v souvislosti s poptávkou po uvedených službách potýkají.

CpKP shrnulo terénní služby sociální péče, které jsou v ORP Nýřany poskytovány:

Pečovatelská služba: Centrum pečovatelských a ošetrovatelských služeb Město Touškov (Touškovsko, Vejprnicko), Diakonie ČCE – středisko západní Čechy (Nýřany, Tlučná), Městská charita Plzeň (Třemošná), Město Horní Bříza (Horní Bříza)

Osobní asistence: SETI GROUP, s.r.o. (Trnová), HEWER, z.s. (Plzeňský kraj, t. č. Nýřany, Ledce, Třemošná, Vejprnice, Zruč-Senec), 15. přední hlídka Royal Rangers Mariánské Lázně (Plzeňský kraj, Krsy, Pernarec), *Muži a ženy, o.p.s. (Plzeňský kraj – nebyla zjištěna působnost v ORP)*

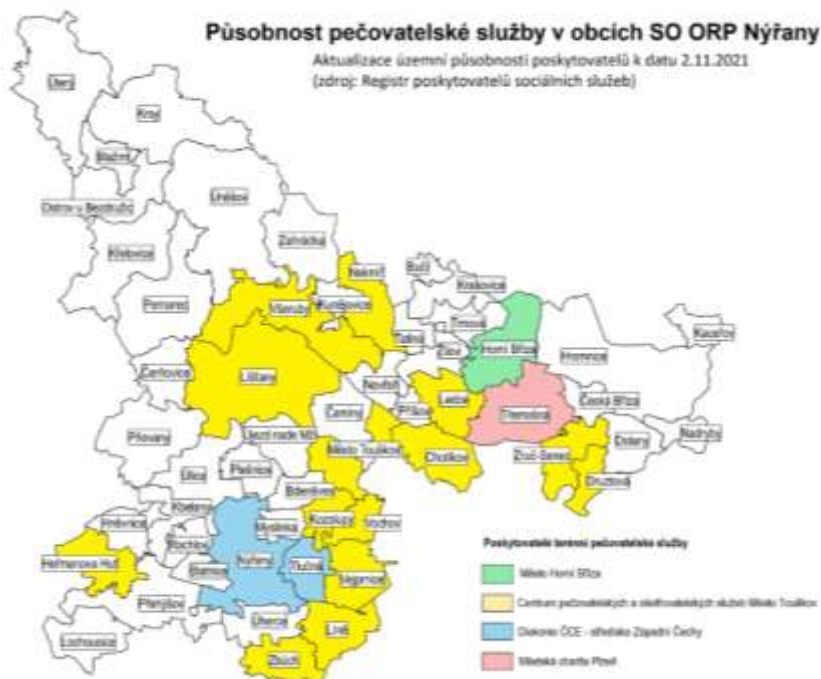
Odlehčovací služby: Domov – plzeňská hospicová péče, z.ú. (do 40 od Plzně, Domažlická 74), *KOLPINGOVA RODINA SMEČNO (Plzeňský kraj – nebyla zjištěna působnost v ORP).*

CpKP shrnulo problémy v sociální oblasti v ORP Nýřany, které byly takto zjištěny v průběhu realizace projektu komunitního plánování a již částečně projednány na minulých pracovních skupinách:

- nedostatečné pokrytí regionu pečovatelskou službou (36 obcí) a zajištění služby ve večerních hodinách a o víkendech, chybí PS pro rodiny s dětmi;
- systémový problém narážející na registraci služby – registrace je nějak nastavena a není možné kapacity operativně měnit, bylo by vhodné potřeby v regionu lépe mapovat a terénní služby podle toho nastavovat;
- chybí pečovatelská služba, která by pomohla rodičům s dětmi;
- chybí možnost přepravy seniorů
- vypovídání smluv obcemi na zajištění pečovatelské služby z finančních důvodů (vysoké náklady na PS);
- chybí služby pro rodiny při péči o nemohoucí či ZP členy rodiny (Blatnice),
- chybí pečovatelská služba a služby při péči o seniory (Přehýšov, Pernarec, Rochlov, Krsy, Tlučná, Nýřany, Ostrov u Bezdržic, Zruč-Senec);
- chybí péče v terénu pro osoby s demencemi, osobní asistence dlouhodobě není, pečovatelky nemohou poskytnout péči v dostatečné intenzitě, tito lidé pak končí natrvalo v pobytových zařízeních
- chybí terénní služby – odlehčovací služby a osobní asistence (pro dospělé i děti)
- velká část klientů má zajištěnou pečovatelskou službu, ale pouze cca do 15. nebo 16. hodiny, večerní hodiny nejsou zajištěny. Mladší klienti se ukládají třeba kolem 20., 21. nebo 22. hodiny, večerní péče je problém (pro dospělé)
- chybí terénní služby (OA) pro lidi s psychiatrickým onemocněním (Město Touškov)
- u starších lidí, kteří žijí sami, nejsou často zajištěny ani obědy a dopolední úkony, bylo by dobré v rámci plánování služeb zajistit koordinaci služeb poskytovatelů.
- chybí péče v terénu pro osoby s demencemi, osobní asistence dlouhodobě není, pečovatelky nemohou poskytnout péči v dostatečné intenzitě, tito lidé pak končí natrvalo v pobytových zařízeních
- chybí terénní služby – odlehčovací služby a osobní asistence (pro dospělé i děti)
- chybí služby pro rodiny při péči o nemohoucího či zdravotně postiženého člena rodiny (Blatnice)
- chybí odlehčovací služby (Město Touškov)
- problém zajistit personál při nárazových požadavcích klientů (OA)
- chybí služby pro rodiny pečující o hendikepované děti (Tlučná)
- personální problémy v osobní asistenci v režimu 24/7, problém s finančním ohodnocením personálu a odborností

Ad 2. Zmapování potenciálu poskytovatelů sociálních služeb a jejich plánů na rozvoj za účelem jejich dostupnosti pro obyvatele území SO ORP Nýřany

CpKP připomnělo mapu působnosti pečovatelské služby v SO ORP Nýřany a bílá místa, kde tato služba není dostupná = 36 obcí (viz mapa):

Dále byla otevřena témata, ke kterým probíhala rovnou diskuse.

K tématu dostupnosti služeb, možnostem rozšíření služeb do „bílých míst“ (viz mapa), důvodům odchodu pečovatelských služeb z obcí aj. zaznělo:

- **Překážky v rozvoji služeb poskytovatelů** - přílišná byrokracie, riziko, že se naplánovaná kapacita v malých obcích neuplatní, současně kraj vyžaduje potvrzení obce o potřebnosti a obce neví, zda/kdy/v jakém rozsahu bude služba potřebná
- **Smlouvy s obcemi** - podle zákona č. 108/2006 Sb. má služba definovaný rozsah a vyjednání smlouvy s obcí, je v pořádku a regulérní, pouze není zcela „fér“ pokud poskytovatel podmiňuje poskytování služby sepsáním smlouvy s obcí – zde by neměla vznikat vzájemná závislost, nabízí se řešení prostřednictvím tzv. sociálního fondu, kam by obce přispívaly na služby (viz jiné kraje)
- **Spolupráce se službami ze strany obcí** - podněty o vypovězení pečovatelské služby přicházejí přímo od obcí; rozšíření vč. dojezdové vzdálenosti by neměl být problém (i bez smlouvy), a v případě, že bude v obci klientů více, je nutné vyřešit příspěvek od obce (smlouvou s obcí), kapacity bychom mohli navýšit, pokud budou uzavřeny smlouvy s obcemi (CPOS MT)

Shrnutí tématu: u terénních služeb sociální péče nelze zcela přesně předvídat potřebnost (je velmi proměnlivá) – plánování služby v současných podmínkách a s ní související financování tak má svá rizika; systém financování a registrace je zbytečně složitý; nejsou jasně dané limity a podmínky pro obce, jak mají financovat sociální služby a jak se vyjadřovat k potřebnosti.

K tématu průběhu řešení situací, kdy je poskytovatel osloven žadatelem o službu, kterou nemůže z různých důvodů poskytnout (např. služba není registrovaná v daném místě, čas a rozsahu, pro dané území, poskytovatel nemá potřebnou kapacitu atp.) zaznělo:

- **Pečovatelská služba** – pokud není v daném území dostupná, je minimálně realizováno sociální šetření, poskytnuto poradenství (vč. navedení žadatele na dostupné služby, se kterými spolupracujeme) a žadatel je zařazen do evidence žadatelů (Diakonie);
- **Osobní asistence** - je bez časového omezení, těžko se ale s registrovanou kapacitou a finančními prostředky dá služba zajistit (nemožnost operativně přesunout úvazky z rozvojové do základní sítě), odmítnutým zájemcům o službu byl předán kontakt na krajský úřad Plzeňského kraje a žadatelům je poskytnuto základní poradenství (na jakou službu je možné se dále obrátit)
- **Problém nezajištění plynulé návaznosti služeb po propuštění klientů z nemocnice do domácí péče** – žadatele jsou odmítnuti také např. z důvodu náhlého ukončení hospitalizace v nemocnici bez zajištění služeb v domácím prostředí předem (chybí užší spolupráce mezi nemocnicí, poskytovateli a klientem příp. rodinou). Je žádoucí tento stav nedostatečné koordinace řešit. Pomohlo by, kdyby klient byl např.

evidován u jednoho sociálního pracovníka (koordinátora péče), aby ze systému pomoci nevypadl a byla mu zajištěna plynulá forma pomoci.

- **Nedostatečné pochopení systému sociálních služeb ze strany veřejnosti** – žadatelé často nerozumí rozdílům např. nabídka služeb Domu s pečovatelskou službou a pobytové služby Domovy pro seniory atp.
- **Depistáž a práce sociálních pracovníků na obcích** – nedostatečná kapacita pro provádění depistáže, byl přijat další pracovník pro ORP Nýřany, pravidelné ¼ letní konzultace s krajem a spolupráce se starosty obcí probíhá, systém zjišťování informací a koordinované pomoci ale není nijak přesně nastaven, záleží na sociálním pracovníkovi, jakým způsobem bude při realizaci sociální práce postupovat
- **Systém koordinované sociální práce** – potřebné je mapovat osoby v krizových situacích a nabídnout těmto lidem zajištění potřebných služeb; někteří starostové např. sami roznáší na obcích obědy, aby byla služba zajištěna; někteří klienti ze systému péče po např. po časově omezené poskytnuté pomoci ze systému sami vypadávají; potřebný člověk by měl obdržet minimálně základní poradenství a prostor pro možnost o problému si popovídat (od poskytovatele služeb nebo úřadu) aby se lépe mohl zorientovat (registr pro tyto osoby není často dostatečný)

Shrnutí tématu: je žádoucí, aby poskytovatelé měli možnost operativně navyšovat kapacitu služeb podle měnící se poptávky po službách vč. dostatečného finančního zajištění; je žádoucí společně pracovat na systému provázané pomoci lidem, kteří nedokáží svou obtížnou situaci vyřešit sami (spolupráce mezi zdravotní a sociální oblastí, úřady, institucemi a poskytovateli služeb); nabízí vytvoření pozice např. koordinátora péče s tím, že tento bude vést případ dané osoby bez ohledu na to, se kterými službami tato osoba prochází a klient se tak neztratí ze systému pomoci; je zapotřebí zvýšit informovanost o nabídce služeb, které jsou v regionu dostupné, příp. dalších návazných služeb. Této otázce byl věnována diskuse v následujících bodech.

Ad 3. Podpora spolupráce mezi poskytovateli služeb a pracovníky POÚ

Proběhla diskuse na téma spolupráce mezi službami a soc. pracovníky obecních úřadů tak, aby se klient v systému neztratil, zda mají pracovníci služeb a úřadů nějakou zpětnou vazbu o tom, jak při odmítnutí klienta jeho situace dopadla; jak nastavit systém komunikace mezi zainteresovanými subjekty (pokud není nastavena). Z diskuse vyplynulo:

- **Zpětná vazba a spolupráce** - Sociální služby mezi sebou poměrně dobře spolupracují a domlouvají se na reálné variantě řešení situace klienta; vždy je žadateli o službu poskytnuto základní poradenství a poté jsou hledány konkrétní způsoby řešení; pokud je zprostředkovatelem obec, často chce starosta obce vědět, zda se podařilo situaci řešit; zpětná vazba existuje, pokud se rozhodne klient se sociální službou spolupracovat – klienti se na poskytovatele obrací též v situacích, když jinde se svým požadavkem neuspěli.
- **Spolupráce s lékařskými zařízeními (nemocnice)** – chybí informace o osobách, které potřebují péči v domácím prostředí a jsou propouštěni z nemocničních zařízení; je tedy potřeba zvýšit úroveň spolupráce mezi nemocnicí a návaznou sociální službou – získat předem (včas) informace o propuštění pacientů, kteří budou potřebovat např. pečovatelskou službu PS, aby mohli poskytovatelé služeb službu zajistit a dostatečně s ohledem na potřeby osoby reagovat. O propuštěných osobách z nemocnice nejsou informováni ani sociální pracovníci na POÚ.
- **Postavení sociálních pracovníků na obcích (ORP a POÚ)** v případě klienta a spolupráce s poskytovateli – problém z nepřístupností některých obcí (starostů) k řešení sociální problematiky a příp. depistáže v obcích; sociální pracovníci na POÚ nemají dostatek prostoru na depistáž; nedostatek informací o již probíhající péči a potřebách klienta, který již nějakou sociální službu využívá nebo kdo se z obcí na poskytovatele se žádostí o službu obrací -> sociální pracovníci pak nemají přehled o skutečné potřebnosti. Poskytovatelé na druhou stranu mohou informovat sociální pracovníky POÚ pouze se souhlasem klienta - toho se někteří klienti obávají a tak souhlas neudělí.

Shrnutí: V regionu existuje problém v koordinaci spolupráce a zajištění provázanosti služeb při propuštění osob z nemocničního zařízení do domácí péče -> budeme kontaktovat nemocnici v Plzni s požadavkem na účast na dalším setkání. Současně se nabízí možnost k nastavení jednoduchého a legislativně schůdného systému předávání informací mezi poskytovateli a sociálními pracovníky POÚ a ORP k zajištění plynulejší péče, včasné podpory osob a zjišťování potřebnosti po službách na daném území.

Ad 4. Informace k průzkumům potřeb osob se sníženou soběstačností a neformálních pečovateli v regionu

CpKP informovalo o průběhu realizace průzkumů, kdy kvalitativní průzkumy probíhají se zaměřením na uvedené CS, a to v období říjen – listopad 2021.

- Aktuálně pouze 5 respondentů: Třemošná, Nýřany, Druztová, Zruč-Senec, Tlučná
- Průzkum potřeb osob se sníženou soběstačností v obcích, kde dosud není poskytována pečovatelská služba -> dosud žádní respondenti
- CpKP vyzvalo přítomné k dalšímu zprostředkování informací případným dalším respondentům.

Ad 5. Diskuse a naplánování dalšího setkání

Na závěr CpKP poděkovalo všem přítomným za příkladně aktivní účast v diskusích nad jednotlivými tématy a závěrečná diskuse proběhla formou evaluace setkání, kdy účastníci zhodnotili svoji účast na setkání:

- Víteček – budeme rádi za další setkání na toto téma, je zajímavé se zorientovat v této problematice a v plánování služeb, vidíme pohledy různých subjektů
- Diakonie – výborná atmosféra, bylo otevřeno spousta témat, na kterých můžeme dále pracovat, od doby vzniku zákona nastal čas, abychom jsme se posouvali dále, a přemýšleli o potřebách klienta, kterému bychom dokázali pochopitelně rozprostřít řešení jeho situace
- Diakonie (Jubilata) – dostáváme se k systémovým věcem, které nám komplikují práci a je fajn, že se tímto otevírá cesta k dialogu
- Hewan (J. Boháček) – systém komunikace mezi subjekty, hlavně poskytovateli a úředníky na ORP není metodicky nastaven, a je přínosné, že si můžeme systém nastavit ve prospěch klienta, další téma je financování obcemi, jsou slepá místa, žádáme obce o spoluúčast, dostaneme dotaci, ale pokud klient např. zemře my musíme dotaci vracet zpět - je to starost, vede nás to často k tomu, že tyto finance města nežadáme, je spousta takových věcí, která nejsou doladěny a je dobře, že je zde můžeme otevírat, je tu možnost, snaha a vůle praktické věci otevírat a někam se posunout
- HEWER (V. Uhlová) - jsem nadšená, je to první KPSS, které za něco stojí
- MÚ Třemošná - je příjemné se takto s poskytovateli bavit a setkávat v úzkém kruhu, u každého jednání to takto bohužel najde, je stále spousta dalších problémů, které je třeba společně řešit
- MÚ Všeruby - byla jsem skeptická vůči KPSS, hodně se vždy mluvilo a výsledek žádný, ale toto setkání bylo moc příjemné a byla bych ráda, kdyby k něčemu vedlo
- MÚ Nýřany (I. Vodrážková) – je příjemné, že se můžeme setkat a konfrontovat, mrzí mě, že tu nemohou být také naši nadřízení, kteří rozhodují o naší práci, osobní účast odpovědných pozic na našich setkáních by byla přínosná, ráda bych pozvala na příští setkání také paní místostarostku, často záleží na osobním přístupu těchto představitelů obcí k soc. službám
- MÚ Nýřany (M. Mentlíková) – jsem ráda, že jsme se setkali, že jsem poznala i jiné kolegy a zástupce služeb, potřebovala bych více tlačit k zaplnění bílých obcí službami, je tam spousta klientů, kteří se služby potřebují, ale nemají dovednosti si o ni říci, ptala jsem se také na respondenty pro průzkum, jsou tam, ale nemají zájem se veřejně k problematice vyjadřovat, a to v souvislosti se současným vedením obce, bylo by dobré přimět starosty „bílých obcí“ ke spolupráci
- CPOS Město Touškov – jsme rády, že jsme tu mohly být, dokážeme komunikovat účelně o problémech, osobní kontakt s dalšími poskytovateli je velkým přínosem, budeme se těšit na další setkání a přejeme si, aby to vedlo k nějakému cíli

Všichni účastníci se shodli na podobě příštího setkání:

- další setkání na stejné téma bude tříhodinové s přestávkou někdy v lednu opět v těchto prostorách
- na příštím setkání by se mělo projednat téma financování sociálních služeb a spolufinancování obcemi
- Územní „rozdělení“ mapy pečovatelské služby – plán (mapa)
- Řešení otázky provázanosti péče po propuštění z nemocnice - budou přizváni sociální pracovníci z nemocnic

Následovala pro zájemce komentovaná prohlídka zařízení Domu EXODUS.

Zapsal: Eduard Šišpela

Kontrola zápisu: Marie Hrečínová Prodanová